

Kokouspäivä: 5.3.2025 §

Julkisen kuulutuksen julkaisupäivä: 12.3.2025

Valitusaika päättyy: 22.4.2025

ASIA

Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerikerho ry & Hämeenkyrön Reservinaliupseerit ry hakevat ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin mukaista ympäristöluvan muutosta radan käyttöaikojen pidentämiselle ja laukaisumäärien lisäämiselle.

Toiminnalle haetaan aloituslupaa muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

LUVAN HAKIJA

Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerikerho ry
Parkumäentie 14
39100 Hämeenkyrö

Hämeenkyrön Reservinaliupseerit ry
C/O Taipale
Riihitie 1 A
39100 Hämeenkyrö

Yhteyshenkilöt: Jarno Valkama / Hämeenkyrön Reservinaliupseerit ry, puh. 040 835607
jarno.valkama@elisanet.fi

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Toiminta sijoittuu Hämeenkyrön kunnan Laitilan kylän kiinteistölle Honkalan ampumarata (108-414-3-94). Ampumarata sijaitsee noin neljä kilometriä Hämeenkyrön kirkolta kaakkoon, Maisematiestä erkanevan soratien varrella. Toiminta sijoittuu kokonaisuudessaan Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerikerho ry:n ja Hämeenkyrön Reservinaliupseerit ry:n omistamalle kiinteistölle.

Toiminta sijoittuu Laitilan 1-luokan pohjavesialueen reunalle.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 27 §:n ja YSL liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 a) mukaan ympäristölupa tarvitaan muuhun kuin liitteen 4 kohdassa 7 tarkoitettuun ilmoituksenvaraiseen

ulkona sijaitsevaan ampumarataan. YSL 89 §:n 1 momentin mukaisesti toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista.

LUPAVIRANOMAINEN

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 13 a) kohdan mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Hämeenkyrön kunnan hallintosäännön (kv 16.12.2024 § 66) mukaan elinympäristölautakunnan lupajaosto.

ASIAN VIREILLETULO JA HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hakemus on tullut vireille 25.10.2024.

Honkalan ampumaradan ympäristölupaan haettavat muutokset koskevat radan sallittujen käyttöaikojen muuttamista siten, että nykyisen luvan kesän päälomakautta (15.6.–15.8.) koskevista tiukemmista aikarajoista luovuttaisiin. Lisäksi haetaan lupaa toiminta-aikojen laajentamiseen niin, että ammunta olisi sallittua myös maanantaisin ja perjantaisin. Hakemuksessa haetaan sallituiksi käyttäjoiksi:

Ympäri vuoden sallitut ammunta-ajat olisivat

- maanantai, tiistai, keskiviikko, torstai ja perjantai kello 10:00-20:00
- lauantaisin kello 12:00-18:00
- sunnuntaisin 12:00-18:00. Sunnuntaisin ainoastaan kilpailukäytössä

Käyttöaikojen muutosta haetaan toiminnan mahdollistamiseksi riittävässä määrin myös kesäaikaan. Päälomakaudella tapahtuva käyttöaikojen rajoittaminen heikentää ampumistoimintaa merkittävästi, sillä syksystä pitkälle kevääseen ammunta on luontaisesti rajoittunutta luonnonvalon vähyyden ja epäsozivien sääolosuhteiden vuoksi.

Mahdollisten yksittäisten vilkkaampien käyttövuosien varalta ympäristölupaan haetaan myös laukaisumäärien ylärajaksi 25 000 laukausta vuodessa, joista korkeintaan 10 000 laukausta ammuttaisiin pistooliaseilla.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Toiminta ampumaradalla on alkanut 1930-luvulla.

Ampumaratalupa on myönnetty 25.4.1960 Turun ja Porin lääninhallituksessa. Toiminnalle on myönnetty toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa 29.8.2002 § 61. Tähän lupaan liittyen on Vaasan hallinto-oikeudesta päätös (12.9.2003, Dnro 01948/02/3605) ja Korkeimmasta hallinto-oikeuden päätös (22.2.2005, Dnro 2951/1/03).

Ympäristölupa on tarkistettu Hämeenkyrön kunnan ympäristölautakunnassa 16.3.2011 § 11. Vaasan hallinto-oikeudessa on 24.4.2012 annettu päätös ympäristöluvan tarkistamiseen tehdystä valituksesta (Dnro 01157/11/5129), jossa on muutettu ympäristölautakunnassa asetettuja toiminta-aikoja.

KAAVOITUSTILANNE JA YMPÄRISTÖ

Kaavoitus

Toiminta-alueella on voimassa Sasi – Mahnala – Laitila osayleiskaava (kv 31.8.1992 § 51), jossa alue on M aluetta (maa- ja metsätalousvaltainen alue). Hämeenkyrön kunnassa on vireillä Sasi – Mahnala – Laitila – Metsäkulma osayleiskaavan uudistaminen, jossa ampumarata-alue on merkattu EA-alueeksi (ampumarata-alue). Osayleiskaavan uudistaminen ei ole saanut vielä lainvoimaa. Toiminta-alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa, eikä rataa ole merkitty Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040.

Pohja- ja pintavedet

Toiminta sijoittuu Laitilan 1-luokan pohjavesialueen rajalle. Pohjavesialueen raja kulkee ampumapaikkojen kohdalla, ja varsinaisen muodostumisalueen raja on rata-alueen ulkopuolella.

Lähin vesistö on Kirkkojärvi, joka on ampumaradasta noin 500 metriä länteen. Toiminta-alueelta ei ole suoraa vesiyhteyttä järveen. Toiminta-alueella ei ole ojia tai pintavesien kulkureittejä. Sade- ja sulamisvedet haihtuvat tai imeytyvät maahan.

Lähin asutus

Lähimmät asuinrakennukset ovat 100 metrin ja 140 metrin päässä toiminta-alueesta luoteeseen ja 320 metrin päässä toiminta-alueesta koilliseen. Myös Maisematien varrella, noin 400 metrin päässä länteen sijaitsee asutusta ja vapaa-ajanrakennuksia. Lähimmät vapaa-ajanrakennukset ovat noin 500 metrin päässä Kirkkojärven rannalla. Nuorisoseurantalo sijaitsee toiminta-alueesta 300 metrin päässä lounaassa, erityisryhmien asuinrakennus 300 metrin päässä lounaassa, koulurakennus 3100 metrin päässä idässä ja terveystakeskus 4100 metrin päässä luoteessa.

Luonnonsuojelu

Toiminta-alueen lähiympäristö on metsävaltaista. Noin 300 metrin päässä ampumaradasta luoteeseen ja lounaaseen on peltoalueita. Lähin luonnonsuojelualue on Jaakonnotkon luonnonsuojelualue noin 600 metrin päässä kaakossa (YSA045400, YSA 045401, YSA045402 ja YSA045403). Toiminta-alueelta ei ole pintavesiyhteyttä luonnonsuojelualueeseen. 100 metrin päässä kaakossa sijaitsee soistunut alue, jossa on lyhyt oja. Toiminta-alueelta ei ole vesiyhteyttä soistuneeseen alueeseen ja ojaan.

Topografia ja maaperä

Toiminta-alueen maa-aines on hiekkaa. Hiekkamaa jatkuu etelän ja lounaan suuntaan aina Kirkkojärven rantaan saakka. Ampumaradan lähialueiden maa-aines on idän ja kaakon suunnassa karkeaa hiekkaa, pohjoisen ja koillisen suunnassa hiekkamoreenia ja lännen ja luoteen suunnassa viljelykäytössä olevaa savimaata.

Maaston korkeus Honkalan ampumaradalla on noin 102 m mpy. Maaston korkeus ampumaradan lähiympäristössä vaihtelee. Lännen suuntaan mentäessä maanpinnan taso on alemmalla kuin ampumaradalla ja pohjoiseen mentäessä maanpinnan taso nousee ampumaradasta korkeammalle. Maanpinnan alin kohta on Kirkkojärven rannalla noin 500 metrin päässä ampumaradalta länteen ja maanpinnan korkein taso on radalta itäkoilliseen.

YLEISKUVAUS TOIMINNASTA

Honkalan ampumarata on YSL liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 a) mukainen muu kuin liitteen 4 kohdassa 7 tarkoitettu ilmoituksenvarainen ulkona sijaitseva ampumarata. Ampumaradalla on kaksi lajirataa, 25 metrin pistoolirata ja 50 metrin pienoiskiväärirata. Radoilla ammutaan .22 ja .32 kaliiperin pistooliaseilla sekä .22 kaliiperin pienoiskiväreillä. Molemmat lajiradat ovat katoksellisia, joissa on kymmenen ampumapaikkaa. Ampumasuunta molemmilla lajiradoilla on koilliseen.

Ampumaradan pääkäyttäjät ovat Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerikerho ry:n ja Hämeenkyrön Reservialiupeeerit ry:n jäsenet. Käyttömäärät ovat vaihtelevia, noin 5000–10 000 laukausta vuodessa. Pienoiskivääriradan käyttäjämäärät ovat tyypillisesti suurempia kuin pistooliradan käyttäjämäärät. Ampumaradalla harjoitetaan pääasiassa harjoitustoimintaa, mutta lisäksi järjestetään ampumakilpailuja joitakin kertoja vuodessa.

Ampumarata-alue on aidattu ja varustettu lukittavalla portilla. Rataa kiertävässä aidassa on varoituskylttejä. Rata-alueella pistooliradan lounaispuolella on ampujien käytössä oleva laavu.

Ampumapaikkojen rakenteet

Pistooliradalla olevassa ampumakatoksessa on betonista koostuva lattia ja sen seiniin on asennettu ääntä eristävää villaa. Radan luoteispuolelle lähimpänä olevien asuinrakennusten suuntaan on rakennettu kymmenen metriä pitkä ja kolme metriä korkea rei'itetystä metallilevystä ja villasta koostuva meluseinä, jonka jatkeeksi on kasattu maa-aineksista koostuva meluvalli.

Ampumapaikkojen edustalla on viirakangaspeite, joka suojaaa maaperää ja helpottaa hylsyjen keräämistä. Radan maalialueella jokaisen maalitaulun yhteydessä on luodit talteen keräävät luotiloukut. Loukut koostuvat puilla täytetyistä metallilieriöistä, joiden edessä on noin 1 cm:n paksuinen kumilevy. Luotiloukut tyhjennetään säännöllisesti yleensä muutaman kerran kesässä. Luotiloukkujen päällä on peltikatos, joka pitää maalialueen kuivana ja estää sadeveden suotautumisen maaperään. Luotiloukkujen takana on betonista tehty seinärakenne, joka on päällystetty kevyellä laudoituksella.

Pienoiskivääriradan ampumapaikoilla on puurakenteinen katos, jossa on betonilattia. Pienoiskivääriradan kummallakaan puolella ei ole erillistä meluvallia tai seinää. Ampumapaikkojen edustalla on viirakangaspeite. Radan maalialueella on katos ja maalitaulujen yhteydessä on paksusta rautaputkesta koostuvat luotiloukut, joiden edessä on 1 cm:n paksuinen kumilevy. Luotiloukkujen takana on laudasta tehty seinä.

Pistooli- ja kivääriratojen välissä on noin 10 metrin levyinen rakentamaton maa-alue, jolla kasvaa muutaman metrin korkuista puustoa. Molempien lajiratojen maalitaulujen takana on luonnonrinteestä koostuvat taustavallit, johon ammutut luodit päätyivät ennen luotiloukkujen asentamista. Vallien vanha maa-aines on puhdistettu heinäkuussa 2005 Pirkanmaan ympäristökeskuksen 3.6.2005 antaman päätöksen (D:nro PIE-2002-Y-367-18) mukaisesti. Molempien lajiratojen luotiloukut asennettiin vallien puhdistamisen yhteydessä, joten valleihin ei ole päätynyt uutta luotikuormitusta.

Nykyisen luvan mukaiset käyttöajat

Ympäristöluvan tarkistamisessa 16.3.2011 § 11 annettuja käyttöaikoja muutettiin Vaasan hallinto-oikeudessa (Dnro 01157/11/5129). Ampumaradan nykyiset sallitut käyttöajat (lupamääräys 1) ovat:

- tiistai, keskiviikko ja torstai kello 10:00-20:00
- lauantai kello 12:00-18:00
- kesäaikana päälomakaudella 15.6.–15.8. ammunta on sallittu:
  - o tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 12:00-18:00
- Tämän lisäksi ammunta on sallittu korkeintaan neljässä kilpailussa vuosittain kello 12:00-18:00 välisenä aikana, ei kuitenkaan päälomakaudella 15.6.–15.8.
- Ammunta on kokonaan kielletty aatto- ja juhlapyhäpäivinä.

Ampumaradan laukausmäärät ja luotikuormitus

Ampumaradan vuosittaiset laukausmäärät ovat vuosina 2019–2022 olleet pienoiskiväärillä ja pienoispistoolilla yhteensä noin 5000–10 000 laukausta vuodessa. Isopistoolilla ammutaan radalla tyypillisesti alle 1000 laukausta vuodessa.

Pienoiskivääri- ja pistooliradoilla on käytössä luodit talteen keräävät luotiloukut, jotka estävät luotien päätyminen vallirakenteisiin tai muualle ympäristöön. Laukausmäärien avulla voidaan arvioida ammuttujen luotien sisältämiä haitta-ainemääriä. .22 kaliiperisissa pienoiskivääreissä ja pienoispistoolleissa käytetään 2,6 g olevia vaipattomia luoteja, jotka koostuvat 99 % lyijystä sekä 1 % antimonia. Isopistooliammunnassa käytettävät S&W long wadcutter -luodit ovat 6,5 g ja koostumus vastaa pienoiskivääreissä ja pienoispistoolleissa käytettäviä luoteja.

Luotien aiheuttama lyijykuormitus luotiloukkuihin on .22 kaliiperin aseilla 12,87 kg mikäli laukaisumäärä on 5000 laukaisua/vuosi, 25,74 kg mikäli laukaisumäärä on 10 000 laukaisua/vuosi ja 51,48 kg mikäli laukaisumäärä on 20 000 laukaisua/vuosi. Luotien aiheuttama lyijykuormitus luotiloukkuihin on .32 kaliiperin aseilla 32,18 kg mikäli laukaisumäärä on 5000 laukaisua/vuosi.

Luodin osana on myös hylsy, joka jää ampumatilanteessa joko ampumakatosten betonilattialle tai ampumapaikkojen edustalla olevalle viirakangaspeitteelle. Hylsyt koostuvat tavallisesti sinkin ja kuparin seoksesta. Hylsyt kerätään talteen ammunnan jälkeen. Ampumakatoksissa on keräysastiat hylsyjä varten, jotka tyhjenetään tarvittaessa.

Liikenne

Ampumaradalle johtaa Maisematien varrella oleva 400 metrin pituinen nimeämätön soratie. Rata-alueella on oma parkkipaikka. Liikenne on kesäaikaan noin 30 autoa viikossa.

PÄÄSTÖT, KUORMITUS JA JÄTTEET

Päästöt pinta- ja pohjavesiin sekä viemäriin

Toiminta-alueella ei ole ojia tai pintavesien kulkureittejä eikä toiminta-alueelle kerry seisovaa vettä. Toiminta-alueelta ei ole kulkeutumisreittiä vesille 500 metrin päässä sijaitsevaan Kirkkojärveen eikä alueen lähellä olevaan soistumaan tai sen ojaan. Luotien aiheuttama lyijykuormitus kohdistuu luotiloukkuihin ja alueen taustavallit on puhdistettu luodeista. Toiminnasta ei aiheudu merkittäviä päästöjä pintavesiin.

Päästöt pohjaveteen ovat mahdollisia ampumapaikkojen edustan pölyjäämistä, jotka voivat sisältää haitta-aineita. Luotien aiheuttama lyijykuormitus kohdistuu luotiloukkuihin, jotka ovat katettuja. Alueen taustavallit on puhdistettu luodeista. Toiminnasta ei aiheudu merkittäviä päästöjä pohjaveteen.

Alueella ei ole viemäreitä. Ampumaradan rakennukset eivät ole yhteydessä vesijohtoverkoston. Alueella ei ole talousvesikaivoa. Radalla oleva kuivakäymälä tyhjenetään tarpeen mukaan kompostiin.

Päästöt maaperään

Toiminnasta ei aiheudu merkittäviä päästöjä maaperään.

Melu ja värinä

Toiminnan merkittävin päästö aiheutuu ampumamelusta. Pistooliradan ja kivääriradan ampumapaikat ovat katoksessa, pistooliradan katoksen seinissä on melua vaimentavaa villaa. Pistooliradan luoteispuolella on lisäksi meluseinä, jonka jatkeena on maa-aineksista koostuva meluvalli. Ampumasuunnassa kohti koillista melun leviämistä rajoittaa luontaisesti kohoava rinne.

Ampumaradalla suoritettiin melumittaukset 10.1.2025 TkT Rauno Pääkkösen toimesta ja mittauksista annettiin lausunto 17.1.2025. TkT Rauno Pääkkönen on tehnyt ampumaradalle

melumallinnuksen, josta on annettu lausunto 20.1.2025. Melumittaukset suoritettiin .22 ja .32 kaliiperin pistooleilla sekä .22 kaliiperin pienoiskiväärillä ja mittauspisteitä oli neljän lähimmän häiriintyvän kiinteistön alueella. Suurimmat melutasot aiheuttivat .22 ja .32 kaliiperin pistooliaseet. Melutasot eivät ylittäneet Valtioneuvoston päätöksessä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (VNp 53/1997) vakituiselle asutukselle annettua ohjearvoa 65 dB eikä loma-asumiselle annettua ohjearvoa 60 dB millään mittauspisteellä. Suurimmat desibeliarvot mitattiin 100 metrin etäisyydellä olevalla asuinkiinteistöllä, jossa tulos oli 54 dB .22 ja .32 kaliiperin pistooliaseilla.

Melumallinnuksessa on tarkasteltu asuinrakennusten melutasoja ilman maastovaimennusta ja melurakenteita, joiden perusteella pistooliradalla VNp 53/1997 mukainen ohjearvo L Almax 65 dB ylittyy lähimmillä asutuilla kiinteistöillä. Mallinnuksen perusteella pienoiskivääriradalla ohjearvo L Almax 65 dB ei ylity lähimmillä asutuilla kiinteistöillä, kun maastovaimennusta ja melurakenteita ei oteta huomioon. Kun maastovaimennukset ja melurakenteet otetaan huomioon, VNp 53/1997 mukaiset ohjearvot eivät ylity lähimmillä asutuilla kohteilla.

Päästöt ilmaan

Toiminnasta voi aiheutua pienimuotoista aseiden laukaisussa vapautuvaa pölyä, joka voi sisältää haitta-aineita.

Jätteet

Toiminnassa syntyy sekajätettä, hylsyjätettä sekä luotiloukkuihin luotijätettä. Jätejakeet kerätään erillisiin jäteastioihin, jotka tyhjennetään jätteenkeräykseen niiden täytyessä. Hylsyt kerätään ammunnan päätyttyä ja viedään keräysastiaan, josta ne päätyvät hyötykäyttöön. Luotiloukkuihin kerääntyvä luotijäte viedään loukkujen täytyessä asianmukaiseen kierrätykseen, noin muutaman kerran kesässä. Sekajäte koostuu pääasiassa pahvisista maalitauluista sekä ammuntapakkauksista.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Hakemuksen mukaan toiminnassa ei aiheudu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtavat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen. Turvallisuusasioissa vastuuviranomainen on poliisi.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT) JA YMPÄRISTÖN KANNALTA PARAS KÄYTÄNTÖ (BEP)

Ampumaradalle on tehty ulkona sijaitsevien ampumaratojen BAT-oppaan mukainen haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi. Tarvearvioinnin perusteella ampumaradan päästöpotentiaali, riski pintavesille ja riski pohjavesille ovat pieniä. Tarvearvioinnin perusteella ampumarata luokitellaan tasolle 1 – matala ympäristöriski.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan menetelmät otetaan toiminnassa huomioon.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnasta aiheutuvalla melulla voi olla vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen. Melutasot eivät ylitä VNp 53/1997 mukaisia ohjearvoja lähimmillä häiriintyvillä kohteilla.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Melumallinuksen perusteella arvioituna toiminta ei ylitä VNp 53/1997 mukaista ohjearvoa (L Almax 60 dB) Jaakonnotkon luonnonsuojelualueella. Toiminnasta ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia luontoon, luonnonsuojeluarvoihin eikä rakennettuun ympäristöön.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Ei merkittävää vaikutusta.

Ilmaan joutuvien päästöjen vaikutukset

Ei merkittävää vaikutusta. Paikallisesti toiminnasta voi aiheutua pienimuotoista aseiden laukaisussa vapautuvaa pölyä, joka voi sisältää haitta-aineita.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Ei merkittävää vaikutusta.

Melun ja värinän vaikutukset

Ei merkittävää vaikutusta. Melumittausten ja melumallinuksen tulosten perusteella VNp 53/1997 mukaiset ohjearvot eivät ylitä lähimmillä häiriintyvillä kohteilla.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampuma-aikoja noudatetaan. Mikäli toiminnan muutoksesta aiheutuisi merkittävää muutosta melutilanteeseen, selvitetään sen vaikutukset erikseen. Olennaisia muutoksia ovat radalla tehtävät merkittävät muutokset esimerkiksi ampumasuuntiin tai uusien aselajien käyttöönotto.

Ampumaradalla ammutuista laukausmääristä pidetään kirjaa, minkä perusteella voidaan tarvittaessa arvioida radan kuormituspotentialiaa. Ratarakenteisiin ei sovelleta maaperän pilaantumisen ohjearvoja (VNA 214/2007). Koska ampumaradan toiminta jatkuu, on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista jättää ratarakenteet paikoilleen. Ratarakenteen kunnostustarve tulee riskinarvioinnin perusteella arvioitavaksi, jos ampumaratatoiminta loppuu ja maankäyttö alueella muuttuu.

Hakemuksen mukaan BAT-oppaan mukaisilla perustason radoilla ei edellytetä päästöjen ja vaikutusten tarkkailua. Ampumaradalla ei riskinarvion perusteella ole tarvetta erilliselle päästötarkkailulle, eikä ampumaradan alueella ole tarkkailuun soveltuvia näytteenottopisteitä pinta- tai pohjavesille.

VAKUUS TOIMINNAN ALOITTAMISEKSI MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija hakee YSL 199 §:n mukaisesti toiminnan aloittamista mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jotta toimintaa voidaan jatkaa keskeytyksettä. Hakija katsoo, ettei vakuutta tarvitse asettaa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta ottaen huomioon ampumaradan toiminnan pitkä historia suhteessa mahdollisessa muutoksenhaussa kysymyksessä olevaan ajanjaksoon. Ampumaradalla toteutetut ympäristönsuojelutoimenpiteet huomioiden toiminnasta ei mahdollisen muutoksenhaun aikana tai sitä pidemmällä aikavälillä katsota aiheutuvan mainittavaa ympäristön pilaantumisen vaaran lisääntymistä.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilläolosta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Hämeenkyrön kunnan internet-sivuilla kohdassa kuulutukset. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusajan 7.8.2024-13.9.2024 kunnan asiointipisteellä. Ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu UutisOiva-lehdessä 7.8.2024.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Pirtevan ympäristöterveydenhuollolta.

[Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto \(27.9.2024/PIRELY/8958/2024\)](#)

Pirkanmaan ELY:n lausunnossa todetaan seuraavasti:

Melu

Vuonna 2006 suoritetun melumittauksen perusteella melupäästöt jäävät kaikissa mittauskohteissa virhemarginaalit huomioiden alle valtioneuvoston päätöksessä (VNp 53/1997) ampumamelulle asetettujen ohjearvojen. Olosuhteet Honkalan ampumaradalla eivät ole melusuojarakenteiden tai käytössä olevien asetyyppien osalta hakemuksen mukaan muuttuneet vuonna 2006 tehdyn melumittauksen jälkeen. Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää enimmäisäänitasoa 65 dB asumiseen käytettävillä alueilla. Pirkanmaan ELY-keskus korostaa, että määräykset tulee antaa siten, että valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot eivät ylitä läheisillä asuinalueilla kokonaisuudessaan.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen (Dnro 01157/11/5129) mukaan toiminnan aiheuttamat melutasot ympäristössä, erityisesti lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, on tarkistettava ulkopuolisen asiantuntijan avulla 30.9.2012. Näitä mittauksia ei toimitettu hakemuksen mukana. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että kertaluonteinen meluselvitys vuodelta 2006 ei ole riittävä koko toiminnan aikaisen meluhaitan seuraamiseksi sillä, vaikka toiminnassa ei ole hakemuksen mukaan tapahtunut muutoksia, niin muutoksia on saattanut tapahtua ampumaradan lähialueella. Pirkanmaan ELY-keskus toteaa, että nykyinen meluhaitta lähimpiin häiriintyviin kohteisiin tulee todentaa melumittauksin ja/tai -mallinuksin.

Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan melun aiheuttaman yleisen häiriön vähentämiseksi ampumaradan toiminta-aikaa tulisi rajoittaa siten, miten Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä (Dnro 01157/11/5129) on määrätty, läheisen asutuksen kohtuuttoman haitan välttämiseksi. Läheisin asuinalue sijaitsee hakemuksen mukaan noin 100 metrin päässä. Pirkanmaan ELY-keskus muistuttaa, että valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon myös ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Pirkanmaan ELY-keskus pitää myös erityisen tärkeänä lähiasutuksen riittävää tiedotusta radan käyttöajoina ja kilpailujen järjestämisestä. Radanpitäjän tulee varmistua siitä, että rataa käytetään vain ympäristöluvan mukaisina aikoina ja rataa käyttävät sellaiset henkilöt, joilla on lupa rataa käyttää.

Luonnonsuojelu

Ampumaradan toiminnasta aiheutuvat haitallisten aineiden päästöt syntyvät lähtökohtaisesti luotijätteestä. Honkalan ampumaradalle on asennettu luotiloukut, joten tältä radalta haitta-aineita ei käytännössä pääse leviämään ympäristöön. Ampumaradalta ei ole vesiyhteyttä noin 600 metrin päässä sijaitsevalle luonnonsuojelualueelle (YSA045400, YSA045401, YSA045402 ja YSA045403). Toteutettujen haitta-ainekuormitusta rajoittavien toimenpiteiden ja etäisyyden takia luonnonsuojelualueelle ei pääse leviämään haitallisia aineita ampumaradalta.

Ampumaradalta ei ole vesiyhteyttä lähimmältä kohdaltaan noin 500 metrin päässä sijaitsevalle Kirkkojärvelle, noin 100 metrin päässä sijaitsevalle suolle tai alueella oleville metsälain (1093/1996)

mukaisille lähdekohteille. Luotiloukkujen voidaan katsoa rajoittavan haitallisten aineiden pääsyä läheisiin pintavesiin siinä määrin, että riski pintavesille ja suoalueelle on pieni.

Radan lähialueella ei ole ELY-keskuksen tiedossa sellaisia lajihavaintoja tai luontoarvoja, jotka rajoittaisivat ampumaradan toimintaa.

Valtioneuvoston asetuksen 53/1997 nojalla luonnonsuojelualueella melutaso ei saa ylittää asetuksen 2 §:ssä tarkoitettua 60 dB ohjearvoa. Vuonna 2006 suoritettussa melumittauksessa melua ei ole mitattu ampumaradasta katsoen luonnonsuojelualueelle päin. Radalla sallituilla aseilla ammuttaessa melun enimmäistaso alitti ohjearvon kaikilla mittauspisteillä, joista kaukaisin sijaitsi alle 300 metrin päässä radasta ampumasuunnan takana. Luonnonsuojelualue sijaitsee noin 600 metrin päässä radasta, ampumasuunnasta katsottuna sivuun. Ampumaradan aiheuttama melutaso luonnonsuojelualueella tulee varmistaa ja todentaa, että melutaso ei ylitä valtioneuvoston asetuksessa 53/1997 määritettyä ohjearvoa.

Ympäristöterveys Pirtevan lausunto (13.9.2024, PIR/714/7103/2024):

Pirtevan terveystarkastajan lausunto:

Terveystarkastaja toteaa, että Honkalan ampumaradan käyttöajat ovat Vaasan hallinto-oikeuden 24.4.2012 antaman päätöksen mukaiset. Toiminnassa ei ole tapahtunut muutosta siten, että käyttöaikoja olisi tarpeen arvioida uudelleen. Terveystarkastaja ei puolla haettua muutosta.

Muistutukset ja mielipiteet

Lupahakemuksen johdosta jätettiin yksi muistutus.

Muistutus 12.9.2024

Muistutuksessa nostetaan esiin muun muassa seuraavaa:

Vastustamme Honkalan ampumaradan käyttöaikojen laajentamista. Käyttöajoista ja koko radan käytöstä on aiempi asukas valittanut ja silloin on saatu hallinto-oikeuden päätös käyttöajoista ja sopivista käyttöajoista.

Perustelumme ympäristölupahakemuksen kielteiselle päätökselle ovat seuraavat:

- 1) viitaten liitteeseen Honkalan ampumaradan melumittaukset 11.3.2006
  - a. Edellisestä mittauksesta on kulunut 18 vuotta. Kun mittaus suoritettiin vuonna 2006, Nallilan tilan omistajaa (Vuorela) ei kutsuttu paikalle vaan mittaus tehtiin omin päin. Mittaus on suoritettu alempana ja kauempana sijaitsevan rakennuksen pihamaalla lähimmässä naapurissa (dokumentissa Vuorela). Kuitenkin Nallin tilalla on pihamaata paljon lähempänä, sillä asutumpi rakennus (vaal. sin.) ja saunarakennus sijaitsevat

- paljon lähempänä (etäisyys pihapiiriin 80m) ampumarataa kuin punainen asuinrakennus. Vaadimme uutta melumittausta, jonka tekee puolueeton osapuoli.
- b. Mittaus on suoritettu ilman tarkkoja tietoja. Ei ole tietoa hylsyjen pituudesta, eikä myöskään ammusten kategorioista. Kaliiberit oli ainoastaan mainittu. On monta muuta muuttujaa, jotka vaikuttavat mittaustulokseen. Esim. panoksen ominaisuudet, sääolosuhteet, mikrofonin paikka ja suunta. Mikrofonin asettamiselle on standardikorkeus, 1.5 m, onko tätä noudatettu? Melumittauksista ei tule myös selville ammutaanko äänenvaimentimella vai ei. Honkalan ampumaradalla ammutaan paljon ilman äänenvaimenninta
  - c. Laukausmäärät vuodessa; aikaisemmin ollut 11 000 Laukausta vuosi nyt haetaan lupaa 20 000 laukaukselle vuodessa. Tämä melkein tuplaa mahdollisen meluhaittavaikutukset naapureille. Kellonaikojen pidentäminen ilta-aikaan tuo turhaa räsitusta naapurikiinteistöille.

Emme hyväksy viittaamista vanhaan melumittaukseen, sillä uusi ampumaratalaki on tullut voimaan vuonna 2015 ja lupahakemusta on syytä tarkastella tämän lain hengessä ja pykälien mukaisesti. Kuten ylempänä mainittiin, mittaus on suoritettu sellaisella pihamaalla, jolla ei oleskella ja joka on kauempana ampumaradasta. Uusi melumittaus on syytä suorittaa niin, että lähimpänä sijaitsevan tilan omistajat kutsutaan paikalle, eikä radan käyttäjille tarvitse siitä ilmoittaa, jotta testustilanne on autenttinen.

- 2) Kesällä 2024 havaittiin ampumista muina kuin sallittuina aikoina. Kun ilmoitin eräästä tällaisesta kerrasta ratavastaavalle, hän vastasi, ettei saanut selville, kuka oli käynyt ampumassa.

Ampumaradan käyttö on luvanvaraista. Luvanvaraisuutta perustellaan sillä, että se voi aiheuttaa vaaraa turvallisuudelle kolmella eri tapaa; 1) luoteja, hauleja tai muita ammuksia voi lentää rata-alueen ulkopuolelle, 2) sivulliset saattavat eksyä alueelle, jos rata- tai suoja-alueita ei ole merkitty tarpeeksi hyvin, 3) radan käyttäjä voi aiheuttaa vaaraa toisille radan käyttäjille. Tästä seuraa se, että mikäli luvanhaltija ei pysty valvomaan, kuka pääsee radalle ampumaan, yllä mainitut vaarat toteutuvat. Kyseinen alue on suosittua marjastusaluetta, eikä aluetta ole merkitty mitenkään, joten on mahdollisuus, että marjastajat eksyvät alueelle ja joutuvat vaaraan. Toisessa naapurissa asuu ymmärtääksemme lastensuojelun asiakkaina olevia nuoria, jotka saattavat lähteä hatkaan. Onko ampumaradan käytön lisääminen järkevää, kun ottaa huomioon, että naapureina asuu huostaanotettuja nuoria?

- 3) Uusi asemakaava: Uuden asemakaavan pohjimmainen tarkoitus oli saada lisää asukkaita Mahnalaan. Uuteen kaavaan myönnettiinkin paljon uusia rakennuslupia ampumaradan läheisyyteen, mm. Nallilan tilalle. Jotta asumisviihtyvyys ja turvallisuus Laitilassa voidaan turvata jatkossakin, on syytä pitää ampuma-ajat minimissään.

- 4) Pirkanmaan ampumarata-alueet: Pirkanmaan liitolla on työn alla Pirkanmaan ampumarataverkoston kehittämissuunnitelma 2024. Ehdotamme, että hakemusta käsitellään vasta, kun uusi kaava on hyväksytty ja ampumarataverkoston suunnitelma saadaan valmiiksi?

- 5) Pinta- ja pohjavedet

Hakemuksessa myönnetään, että pohjavesialueen raja kulkee ampumapaikkojen kohdalla. Siinä mainitaan, että pohjavesialueen muodostumisalueen raja sijaitsisi rata-alueen ulkopuolella.

Honkalan ampumarata sijaitsee maakuntakaavan 2040 mukaan valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella ja **vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella.**

Kuitenkin Ympäristökeskuksen hydrologin mukaan pohjaveden karttamerkinnot ovat summittaisia, sillä tarkka pohjaveden mittaus vaatisi mittavat kairaukset, jotka eivät käytännössä ole mahdollisia suorittaa. Karttoihin pohjavesialuetta ei näin ollen pystytä ilman mittauksia tarkasti määrittämään, vaan merkinnot ovat aina arvioita. Näin ollen muodostumisalue sijaitsee erittäin lähellä ampumarataa, ja riskiä ympäristölle ja pohjavedelle on syytä tarkastella tarkemmin.

Hakemuksessa lukee:” Ampumatatoiminnan ei katsota muodostavan riskiä pohjaveden hyödyntämiselle.” Pyydämme lisätietoja, että miten tämä riskiarvio on toteutettu ja kenen toimesta, sillä olemme sitä mieltä, että ampumatointa ei sovi pohjavesialueelle.

Vaadimme, että ympäristöluvan käsittelyssä noudatetaan valtioneuvoston julkaisua koskien ampumaratojen ympäristölupaa.

- 6) Luonnonsuojelualueet

Suomessa on 27 kansallismaisemaksi nimettyä aluetta. Yksi näistä on Hämeenkyrön kulttuurimaisemat, joka määritettiin valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi vuonna 1995. Ehdotamme, että Kyrön Luonto ry:n lausuntoa pyydetään tähän asiaan, sillä se on toteuttanut hankkeen ympäristönhoito kansallismaisemassa vuosina 2001-2003.

Lintujen muuttoaikainen levähdysarvo Kirkkojärven alueella on valtakunnallisestikin kohtalainen ja Pirkanmaan oloissa merkittävä. Pappilanjoen suulta jäät sulavat jo varhain keväällä ja avovesialue houkuttelee muuttavia vesilintuja pysähtymään. Ensimmäiset telkät ja isokoskelot saapuvat usein jo kevään kynnyksellä helmi-maaliskuun vaihteessa. Levähtäjämäärät kasvavat nopeasti ja lajisto monipuolistuu. Kirkkojärvi onkin monille vesilintulajeille yksi Hämeenkyrön tärkeimpiä levähdysalueita.

Nallin tilalla on: 108-414-2-90 suojeltua metsää (Metsäkeskuksen päätös v. 2020 Päätösnumero: 11- 2020-29887-P1-1) sijaitsee 260 metrin päässä. Tätä luonnonsuojelualueita ei ole hakemuksessa mainittu.

7) Lähimmät rakennukset: puuttuu maininta Honkalasta, joka tunnetaan asuntolana ja sijaitsee lähellä ampumarataa.

8) Ampumaradan käyttöajat

Perusteluna käyttöaikojen laajentamiselle vuoden ympäri ma-pe klo 10-20, la ja su klo 12-18 mainitaan päivätyöt. Kuitenkin ampumistoiminta on täysin vapaaehtoista harrastustoimintaa ja jokaisella työntekijällä on yleensä kuukauden mittainen kesäloma ja kesällä ampua voi ti-to klo 12-18.

Vapaa-ajan käytössä olevilla rakennuksilla on asukkaita eniten juuri kesäaikaan.

Toisena perusteluna käytetään sitä, että syksystä kevääseen ammunta on rajoittunutta luonnonvalon vähyyden ja epäsojivien sääolosuhteiden vuoksi. Luonnonvaloa on myös talvella viikonloppuisin aamupäivällä ja päivällä. Sääolot ovat pukeutumiskysymyksiä, joten sitä ei voi hyväksyä perusteluna.

Honkala ei ole ainoa vaihtoehto ampumaharrastuksen harrastamiseen, sillä sekä ulko- että sisäämpumaratoja on runsaasti Pirkanmaalla. Harrastuksiin yleensä pitää kulkea ja ne vaativat aikaa. Honkalan ampumaradalla ei ole muuta toimintaa kuin urheiluammuntaa ampuma- ja moottorirataselvityksen 2016 mukaan.

Lähin ampumarata lienee Vaivian ampumarata, jonka aukioloajat ovat Ma - pe 9 -20, la 9 – 17, joten siellä voi käydä ampumassa arkisin. Vatulassa on ampumaurheilukeskus, jonne matkaa on Honkalan ampumaurheilukeskus 26 km.

Lupahakemuksen voimassaolovaatimus toistaiseksi; vaadimme, että päätöstä ei tehdä missään tapauksessa toistaiseksi, sillä alueella on vireillä nyt uusi kaava, jonka myötä alueen käyttö muuttuu.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijaa on kuultu lupahakemuksen johdosta tulleista lausunnoista ja muistutuksesta.

Hakijan vastine 23.1.2025:

Luvanhakijan kuuleminen

Honkalan ampumaradan ympäristölupahakemuksen johdosta Hämeenkyrön ympäristönsuojeluun on saapunut 2 lausuntoa ja 1 muistutus, joihin toiminnanharjoittajilla on mahdollisuus antaa vastine 21.10.2024 mennessä. Vastineen antamiselle pyydettiin lisäaikaa 31.1.2025 asti. Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerikerho ry ja Hämeenkyrön Reservinaliupseerit ry kiittävät mahdollisuudesta antaa vastine ja toteaa vastineenaan seuraavaa:

Vastine Pirkanmaan ELY-keskuksen lausuntoon

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo lausunnossaan, että kertaluonteinen meluselvitys vuodelta 2006 ei ole riittävä koko toiminnan aikaisen meluhaitan seuraamiseksi sillä, vaikka toiminnassa ei ole hakemuksen mukaan tapahtunut muutoksia, niin muutoksia on saattanut tapahtua ampumaradan lähialueella. Pirkanmaan ELY-keskus toteaa, että nykyinen meluhaitta lähimpiin häiriintyviin kohteisiin tulee todentaa melumittauksin ja/tai -mallinnuksin.

Lisäksi ELY-keskus toteaa, että valtioneuvoston asetuksen 53/1997 nojalla luonnonsuojelualueella melutaso ei saa ylittää asetuksen 2 §:ssä tarkoitettua 60 dB ohjearvoa. Vuonna 2006 suoritettussa melumittauksessa melua ei ole mitattu ampumaradasta katsoen luonnonsuojelualueelle päin. Radalla sallituilla aseilla ammuttaessa melun enimmäistaso alitti ohjearvon kaikilla mittauspisteillä, joista kaukaisin sijaitsi alle 300 metrin päässä radasta ampumasuunnan takana. Luonnonsuojelualue sijaitsee noin 600 metrin päässä radasta, ampumasuunnasta katsottuna sivuun. Ampumaradan aiheuttama melutaso luonnonsuojelualueella tulee varmistaa ja todentaa, että melutaso ei ylitä valtioneuvoston asetuksessa 53/1997 määritettyä ohjearvoa.

Honkalan ampumaradalla suoritettiin melumittaus 10.1.2025. Melua mitattiin neljästä kohteesta, jotka hyväksytettiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ennen mittausten suorittamista. Mittauspisteet olivat Nallilan tila (rataa lähempi asuinrakennus) ja Honkala, jotka olivat samat pisteet kuin vuonna 2006. Niiden lisäksi mittaukseen lisättiin kaksi uutta mittauspistettä, asuintalon idän ja kaakon suunnalla. Kaakossa sijaitsevan asuintalon mittaus katsotaan kuvaavan riittävästi luonnonsuojelualueelle suuntautuvaa melua. Maisematien risteyksen mittauspisteestä luovuttiin.

Raportti mittauksen suorittamisesta ja tuloksista on liitteenä 1. Tulosten perusteella voidaan todeta, että kohteiden osalta ei ylitetty vakitukselle asutukselle annettua ohjearvoa 65 dB eikä Honkalan talon osalta ohjearvoa 60 dB epävarmuustekijät huomioiden. Mittaustulosten ja maaston perusteella voidaan myös päätellä, että luonnonsuojelualueella ampumaradasta kaakkoon ei ylitetä ohjearvoa 60 dB. Suurin mitattu äänitaso oli 54 dB kohteessa Nalli eli ohjearvot alittuvat reilusti.

Mittauksen lisäksi Honkalan ampumaradalle tehtiin meluselvitys (liite 2) mittaustulosten epävarmuuden vähentämiseksi. Selvityksessä melun leviämistä on kuvattu laskentamenetelmällä. Meluselvityksen tulosten perusteella melutaso ei ylitä ohjearvoja lähimmissä kohteissa. Selvityksen mukaan melutaso on enimmillään 53 dB kohteessa Nalli eli ohjearvot alittuvat reilusti.

Ampumaratojen ympäristölupa -oppaan mukaan melun ohjearvojen täyttyminen antaa lähtökohtaisesti oikeuden harjoittaa ammuntaa klo 7–22 välisenä aikana, mikä vastaa 105:tä tuntia viikkotasolla (Attila ym. 2023). Honkalan ampumaradan ampuma-ajat (ma-pe 10.00–20.00, la 12:00–18:00 ja su 12.00–18.00, sunnuntaisin vain kilpailukäytössä) vastaavat enintään 62 tuntia viikkotasolla. Tämä tarkoittaa noin 41 % vähennystä ampuma-aikoihin verrattuna ohjeellisen

lähtökohtaan, mitä voi pitää riittävänä suhteessa altistuvien kohteiden määrään ja etäisyyteen sekä alueen muuhun ääniympäristöön. Lisäksi tunteja kertyy viikkotasolla enintään 56 silloin, kun sunnuntaina pidettäviä kisoja ei ole. Sunnuntaisin kisoja pidetään joitakin kertoja vuodessa.

Edellä esitettyjen seikkojen vuoksi nykyiset rajoitetut toiminta-ajat sekä kesäajalle määrätyt hyvin suppeat toiminta-ajat rajoittavat ampumarajoitustoimintaa kohtuuttomasti suhteutettuna siitä aiheutuvaan meluun. Haetulla maksimilaukausmäärällä alueella tulee luontaisestikin toiminnasta vapaata-aikaa.

Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampuma-aikoja noudatetaan. Ampumaradan käyttöajoista ja yhteyshenkilöistä tiedotetaan esimerkiksi alueella olevan ilmoitustaulun ja seuran nettisivujen kautta.

Vastine ympäristöterveysviranomaisen lausuntoon

Ympäristöterveysviranomainen on lausunnossaan todennut, ettei puolla haettuja muutoksia, antamatta lausunnotte tarkempia perusteluja.

Hakija toistaa ELY-keskuksen vastineessa todetut melumittauksen ja –selvityksen tulokset (liite 1 & 2). Niiden perusteella voidaan todeta, etteivät melunohjeavot ylity lähimmillä asuinrakennuksilla tai Honkalan asuntolassa. Suurin mitattu ja laskettu melutaso on 53–54 dB kohteessa Nalli, eli ohjeavot alittuvat reilusti.

Lisäksi hakija haluaa korostaa, että Ampumaratojen ympäristölupa -oppaan mukaan melun ohjeavojen täyttyminen antaa lähtökohtaisesti oikeuden harjoittaa ammuntaa klo 7–22 välisenä aikana, mikä vastaa 105:tä tuntia viikkotasolla (Attila ym. 2023). Honkalan ampumaradan ampuma-ajat (ma-pe 10.00–20.00, la 12:00–18:00 ja su 12.00–18.00, sunnuntaisin vain kilpailukäytössä) vastaavat enintään 62 tuntia viikkotasolla. Tämä tarkoittaa noin 41 % vähennystä ampuma-aikoihin verrattuna ohjeellisen lähtökohtaan, mitä voi pitää riittävänä suhteessa altistuvien kohteiden määrään ja etäisyyteen sekä alueen muuhun ääniympäristöön. Lisäksi tunteja kertyy viikkotasolla enintään 56 silloin, kun sunnuntaina pidettäviä kisoja ei ole. Sunnuntaisin kisoja pidetään joitakin kertoja vuodessa.

Edellä esitettyjen seikkojen vuoksi nykyiset rajoitetut toiminta-ajat sekä kesäajalle määrätyt hyvin suppeat toiminta-ajat rajoittavat ampumarajoitustoimintaa kohtuuttomasti suhteutettuna siitä aiheutuvaan meluun. Haetulla maksimilaukausmäärällä alueella tulee luontaisestikin toiminnasta vapaata-aikaa.

Alueellisesti kattavan ampumarataverkoston säilyttäminen, riittävät ja monipuoliset harjoitusmahdollisuudet ovat tärkeitä ampumataitojen ylläpidossa. Hämeenkyrön reserviläisradalla on paikallista merkitystä reserviläistoiminnan ja siten maanpuolustusvalmiuden näkökulmasta. Honkalan ampumarata on ainoa Hämeenkyrössä, jossa voi harjoittaa ns. tarkkuuslajeja radalla olevien sähköisten taululaitteiden ansiosta.

Vuonna 2022 Valtioneuvoston selvityksessä eduskunnalle Suomen ampumaratojen tilanteesta (VN/23649/2022, 21.12.2022) on selkeästi tunnistettu kattavan ampumarataverkoston tärkeys ja myös siviiliampumaratojen merkitys maanpuolustukselle. Puolustusvaliokunta on lausunnossaan

(PuVL 16/2022 vp, 1.2.2023) ollut mietinnön kanssa samaa mieltä. Tällä hetkellä Suomessa on noin 670 siviiliampumarataa ja nykyisessä hallitusohjelmassa tavoitteeksi on asetettu nostaa ampumaratojen määräksi 1 000 kappaleeseen vuosikymmenen loppuun mennessä.

Vastine muistutukseen

Vuonna 2006 tehty melumittaus on toteutettu Ympäristöministeriön laatiman ampumaratamelun mittaaminen -ohjeen mukaisesti (1999).

Honkalan ampumaradalla suoritettiin uusi melumittaus 10.1.2025. Muistutuksessa todetun mukaisesti Nallilan tilan melupiste siirrettiin läheisemmän asuinrakennuksen pihaan. Naapureille tiedotettiin asiasta ja muistuttajat olivat paikalla seuraamassa mittausten suorittamista. Melumittauksen ja -selvityksen perusteella melun ohjearvot eivät ylity lähimmillä asuinrakennuksilla (liite 1 & 2). Suurin mitattu ja laskettu melutaso on 53–54 dB kohteessa Nalli, eli ohjearvot alittuvat reilusti.

Ampumaratalaissa (2015) ei säädellä ampumaratojen melu- ja ympäristövaikutuksia, vaan laki säätelee poliisin myöntämää ampumaratalupaa. Täten ko. lakia ei voida huomioida ympäristöluvassa. Poliisi on käynyt Honkalan ampumaradalla tarkastuksella viimeksi kesällä 2024.

Toiminnanharjoittaja sitoutuu huolehtimaan, että ampuma-aikoja noudatetaan. Honkalan ampumarata-alue on aidattu. Aitaan on lisäksi kiinnitetty varoituskylttejä.

Vastineessa todetaan, että Mahnalassa on uusi asemakaava (2017, lainvoimainen). Alue sijaitsee noin 4 kilometrin etäisyydellä ampumaradasta. Etäisyydestä johtuen ampumaradalla ole asemakaava-alueelle ulottuvia vaikutuksia. Kunnanvaltuustossa 29.4.2024 § 21 hyväksytyssä Sasi-Mahnala-Laitila-Metsäkulma-osayleiskaavassa ampumarata on merkitty kirjaimilla EA; ampumarata-alue. Kaava ei ole vielä lainvoimainen. Mitä tulee uusiin kaavoitettuihin alueisiin, Valtioneuvoston päätöksen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) perustelumuiustion mukaan päätöksen soveltamisala koskee erilaisten toimintojen sijoittamista ampumaradan melualueille ja kaavoituksessa tulisi ottaa huomioon ohjearvot varattaessa eri maankäyttömuodoille alueita ampumaratojen läheisyyteen.

Kuten muistuttaja toteaa, Pirkanmaan ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman tavoitteena on ampumaratalain mukaisesti ottaa kantaa ratojen riittävyteen sekä tarkastella erilaisten ratojen sijoittumista maakunnan alueella. Honkalan ampumarata on olemassa oleva ja luvitettu rata, eikä toiminta-aikojen ja laukausmäärän muutoksilla ole merkittävää vaikutusta Pirkanmaan ampumaradan kehittämissuunnitelman sisältöön.

Huomiona kuitenkin, Pirkanmaan ampumaverkoston kehittämissuunnitelma on käsitelty maakuntavaltuustossa ja suunnitelma on valmistunut. Suunnitelman taustalla on Ampumaratalain (763/2015) 12 § mukainen velvoite, jonka mukaan Maakunnan liiton tulee laatia ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmaa, jossa esitetään arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja niiden sijoitustarpeesta maakunnassa. Kehittämissuunnitelman laatiminen ei liity Pirkanmaan liitossa tällä hetkellä vireillä oleviin kaavoihin.

Lisähuomiona Pirkanmaan ampumarataverkoston kehittämissuunnitelmassa todetaan, että ampumarataverkostoa kokonaisuutena ajatellen on myös lähtökohtaisesti tärkeää pyrkiä turvaamaan jo olemassa olevien ampumaratojen toimintaedellytykset tulevaisuudessa sekä tarkastella mahdollisuuksia niiden toiminnan kehittämiseen. Honkalan ampumarata on luvitettu ampumarata, jossa hallitaan ympäristövaikutuksia ja jonne on tehty meluntorjuntatoimia siten, että melunohjearvot alittuvat. Ampumaradan toiminnan kehittäminen Honkalan ampumaradalla tukee suunnitelmassa esitettyä kehittämistoimenpidettä.

SYKEN tuottamat pohjavesialuekartat ovat parasta saatavissa olevaa tietoa pohjavesialueiden sijainneista. Honkalan ampumaradalla haitta-aineiden kulkeutuminen ratarakenteisiin ja niistä ympäristöön on estetty puhdistamalla taustavallien vanha luotikuormitus ja asentamalla maalitaulujen yhteyteen luodit talteen keräävät luotiloukut. Luotiloukut asennettiin taustavallien puhdistamisen yhteydessä. Vanhan kuormituksen poistamisen ja asennettujen luotiloukkujen ansiosta radan taustavallirakenteissa ei käytännössä katsoen ole haitta-ainekuormitusta, eikä siten valleist aiheutuvaa haitta-aineiden kulkeutumisriskiä ympäristöön. Ampumaradalle on tehty ympäristöministeriön laatiman BAT-oppaan mukainen haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi, jossa arvioidaan ampumaradan aiheuttamaa riskitasoa pinta- ja pohjavedelle. BAT- oppaan mukaisen arvioinnin perusteella Honkalan ampumaradan päästöpotentiaali sekä pinta- ja pohjavesiriskit ovat pieniä. Arviointi on esitetty lupahakemuksen liitteessä 7.

Muistuttaja nostaa esiin Hämeenkyrön kulttuurimaisema-alueen, jolla Honkalan ampumarata sijaitsee. Hämeenkyrön kulttuurimaisema edustaa Keski-Hämeen viljely- ja järvisseudulle tunnusomaista vaihtelevaa ja perinteistä maaseutumaisemaa, jonka arvot perustuvat historialliseen maisemarakenteeseen sekä elinvoimaiseen ja monipuoliseen maatalouteen. Voimakkaiden luonnonpiirteiden sekä vuosisatoja jatkuneen maanviljelyn muovaama maisema on harvinaisen eheä. Alueella on useita arvokkaita kylä-, rakennus- ja perinnebiotooppikohteita. Lisäksi Hämeenkyrön kirkonkylä on arvokas esimerkki 1900-luvun alkupuolen kirkonkylämiljööstä. Hämeenkyrön kulttuurimaisemat ovat laajalti tunnettuja maisemia, joilla on huomattavia symbolisia arvoja yhtenä Suomen 27 kansallismaisemasta sekä kirjailija F. E. Sillanpään synnyinseutuna. (VAMA 2021)

Alueen perinteistä maisemakuvaa rikkoo voimakkaimmin harjujen soranotto. Mahnalanharjulla on useita soranottoalueita, jotka sijaitsevat enimmäkseen suojametsän takana. Osa kuopista on vanhoja ja osittain metsittyneitä. Kirkkojärven rannoilla on paikoin tiheää omakoti- ja loma-asutusta. Maiseman rakennetta ovat muokanneet myös maanteiden uudet linjaukset, joista näkyvin on 1960-luvulla Sasin laakson läpi vedetty Valtatie 3. Maanteiden varteen on noussut joitakin perinteisestä rakennuskannasta poikkeavia uudisrakennuksia. (VAMA 2021)

Ampumarata sijaitsee aivan kulttuurimaiseman reunalla, vajaan 200 metrin etäisyydellä alueen rajasta. Ampumaratatoiminnalla ei ole vaikutusta arvokkaaksi maisema-alueeksi määritellyyn kulttuurimaisemaan tai sen luonto- ja kulttuuripiirteisiin.

Pirkanmaan ELY-keskus on todennut ympäristöluvan muutoshakemuksesta antamassaan lausunnossa 27.9.2024 (PIRELY/8958/2024), että radan lähialueella ei ole ELY-keskuksen tiedossa sellaisia lajihavaintoja tai luontoarvoja, jotka rajoittaisivat ampumaradan toimintaa.

Muistuttaja viittaa muistutuksessaan Nallilan tilalla (108-414-2-90) sijaitseviin metsälain (1093/1996) 10 § mukaisiin erityisen tärkeisiin elinympäristökuvioihin. Metsälakikohteet erottuvat selvästi ympäristöstään, ovat pienialaisia ja usein metsätaloudellisesti vähämerkityksellisiä. Kasvillisuus, maaston muodot tai esimerkiksi puusto poikkeavat ympäröivästä metsästä. Näiden kohteiden säilyminen täytyy turvata esimerkiksi, kun metsässä tehdään metsänhoitotöitä. Kiinteistöllä 108-414-2-90 sijaitsee kolme kuviota, jotka kuuluvat kategorioihin rehevätlehtolaikut ja pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt. Ampumaradalla ei ole vesiyhteyttä kohteelle. Alueet sijaitsevat ampumaradasta noin 300 metrin etäisyydellä pohjoisessa. Ampumaratatoiminnalla ei ole vaikutusta ko. metsälain mukaisiin erityisen tärkeisiin elinympäristöihin.

Honkalan asuntolan sijainti lähellä ampumarataa on tiedossa ja se on otettu huomioon esimerkiksi melumittauksissa ja meluselvityksessä.

Alueellisesti kattavan ampumarataverkoston säilyttäminen, riittävät ja monipuoliset harjoitusmahdollisuudet ovat tärkeitä ampumataitojen ylläpidossa. Hämeenkyrön reserviläisradalla on paikallista merkitystä reserviläistoiminnan ja siten maanpuolustusvalmiuden näkökulmasta.

Muistuttaja tuo muistutuksessa esiin Pirkanmaan muut ampumaradat, joilla voi harrastaa ampumista. Hakija huomauttaa, että kaikilla ampumaradoilla ei ole samanlaisia harjoittelumahdollisuuksia ja käyttäjämäärien vuoksi ratojen riittävän määrän turvaaminen on tärkeää. Esimerkiksi Honkalan ampumarata on ainoa Hämeenkyrössä, jossa voi harjoittaa ns. tarkkuuslajeja radalla olevien sähköisten taululaitteiden ansiosta. Vaivian ampumarata, minkä muistuttaja mainitsee lähimpänä ampumaratana, on metsästysseuran omistama ampumarata ja yksityishenkilön säännöllinen harjoittelu vaatinee seuran jäsenyyden.

Vuonna 2022 Valtioneuvoston selvityksessä eduskunnalle Suomen ampumaratojen tilanteesta (VN/23649/2022, 21.12.2022) on selkeästi tunnistettu kattavan ampumarataverkoston tärkeys ja myös siviiliampumaratojen merkitys maanpuolustukselle. Puolustusvaliokunta on lausunnossaan (PuVL 16/2022 vp, 1.2.2023) ollut mietinnön kanssa samaa mieltä. Tällä hetkellä Suomessa on noin 670 siviiliampumarataa ja nykyisessä hallitusohjelmassa tavoitteeksi on asetettu nostaa ampumaratojen määräksi 1 000 kappaleeseen vuosikymmenen loppuun mennessä.

Muistuttaja vaatii lopuksi, ettei päätöstä tehdä missään tapauksessa toistaiseksi, sillä alueella on vireillä nyt uusi kaava, jonka myötä alueen käyttö muuttuu. Kuten aiemmin vastineessa on todettu, kunnanvaltuustossa 29.4.2024 § 21 hyväksytyssä Sasi-Mahnala-Laitila-Metsäkulma-osayleiskaavassa myös ampumarata on merkitty kaavaan kirjaimilla EA; ampumarata-alue. Alueen käyttö ei ole muuttumassa kaavan myötä. Perusteluita luvan määräaikaaisuudelle ei ole.

Tarkastus

Alueella on tehty tarkastus 21.1.2025.

ELINYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN LUPAJAOSTON RATKAISU

Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaosto myöntää Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerikerho ry ja Hämeenkyrön Reservinalliupseerit ry:lle ympäristöluvan muutoksen Honkalan ampumaradalle kiinteistölle Honkalan ampumarata RN:o 108-414-3-94.

Siltä osin kuin Hämeenkyrön kunnan ympäristölautakunnan 16.3.2011 § 11 myöntämään ympäristölupaan ei tule muutoksia, tulee aiempaa ympäristölupaa noudattaa.

Hakijalle ei myönnetä lupaa toiminnan aloittamiseen ennen luvan lainvoimaisuutta.

Perustelu: Toimintaa voidaan jatkaa aiemman ympäristöluvan mukaisesti, vaikka muutoksenhaku on vireillä, joten luvan myöntäminen toiminnan aloittamiseen ennen luvan lainvoimaisuutta ei ole tarpeen. Toiminnasta aiheutuva ympäristöhaitta on pääasiassa naapureille aiheutuvaa meluhaittaa. Vaikka melutasot eivät ylitä VNp 53/1997 ohjearvoja lähimmillä asutuilla kiinteistöillä, voidaan katsoa, että lupa toiminnan aloittamiseen ennen luvan lainvoimaisuutta tekee muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto korvaa Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnassa 16.3.2011 § 11 annetun ja Vaasan hallinto-oikeudessa muutetun lupamääräyksen 1. Uusi lupamääräys numero 1 on seuraava:

1. Honkalan ampumaradalla saa harjoittaa ammuntaa päälomakauden ulkopuolella (16.8.–14.6. välisenä aikana):
  - arkisin ma-pe kello 10:00-20:00
  - lauantaisin kello 12:00-18:00

Honkalan ampumaradalla saa harjoittaa ammuntaa päälomakaudella (15.6.–15.8. välisenä aikana):

- tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 10:00-20:00
- lauantaisin 12:00-18:00

Ammunta on kokonaan kielletty aatto- ja juhlapyhinä.

Ampumaradalla saa järjestää näiden aikarajojen ulkopuolella enintään neljät kilpailut vuodessa, joista kahdet voivat olla päälomakautena (15.6.–15.8.). Kilpailut saa järjestää kello 12:00-18:00 välisenä aikana. Kilpailuista ja pidemmistä ammuntopäivistä on ilmoitettava lähiasutukselle talouksiin jaettavilla tiedotteilla vähintään kahta viikkoa ennen tapahtumaa.

Perustelu: Radan käytön enempi rajoittaminen päälomakauden ulkopuolella on toiminnanharjoittajan kannalta kohtuutonta, kun otetaan huomioon melumittausten ja melumallinnuksen tulokset, ampumaradan koko ja toiminnan luonne sekä ampumaradalla

tehdyt melutorjuntatoimenpiteet. Lisäksi ammunta talviaikaan on luonnostaan vähäisempää ja toiminnasta vapaata aikaa tulee. Koska lähin häiriintyvä kohde sijaitsee lähimmillään noin 100 metrin päässä ampumaradasta, ja sitä käytetään erityisesti kesällä, on toiminta-aikojen rajoittaminen päälomakaudella perusteltua. Kilpailujen järjestäminen myös päälomakautena tukee radan toimintaa ja kahden kilpailun salliminen ei aiheuta kohtuutonta räsitusta naapureille, kun toiminnasta tiedotetaan lähiasutukselle ajoissa.

Lisäksi elinympäristölautakunnan lupajaosto antaa uuden määräyksen sallituista laukaisumääristä (lupamääräys 13):

13. Sallitut vuosittaiset laukaisumäärät ovat maksimissaan 25 000 laukausta vuodessa, joista korkeintaan 10 000 laukaisua saa ampua pistooliaseilla.

Perustelu: Ampumalaukausten vuosittaisen laukaisumäärän salliminen 25 000 laukaisuun ei lisää melua kohtuuttomasti eikä aiheuta yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa tai vaara ympäristölle. Laukaisumäärien maksimitason määrittäminen mahdollistaa ampumaradan toiminnan seuraamisen ja toiminnasta aiheutuvan melutason rajaamisen tietyille tasolle vuosittain.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Toiminta toteutettuna lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä, täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty. Lupaviranomainen on tutkinut asiasta annetut lausunnot ja ne on huomioitu lupamääräyksissä.

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta; tai 6) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaiden kotiseutualueella perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin

ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja koltta-alueella.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista. Luvan muuttamista koskevaan toiminnanharjoittajan hakemukseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään lupahakemuksesta.

Luvanvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. (YSL 12 §)

Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, että toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ei toiminnasta aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä kohtuutonta haittaa naapureille.

Sovellettaessa Valtioneuvoston päätöksen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) määritettyjä ohjearvoja, on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukaisumäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitettun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Lausuntojen huomioiminen

Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Ympäristöterveys Pirtevan hakemuksesta antamat lausunnot on huomioitu hakijan vastineessa ja lupamääräyksiä annettaessa.

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §, 87 §).

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §, YSA 15 §)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän ympäristöluvan käsittelystä peritään Hämeenkyrön ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (2.6.2021 § 48, voimaantulo 2.8.2021) 3 § mukaisesti 780. Maksua on alennettu ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 5 §:n 3.5 kohdan mukaan: "luvan tai ilmoituspäätöksen teknisluontoisesta muuttamisesta tai muusta lupamääräysten vähäisestä muutoksesta, jonka vaatima työmäärä on merkittävästi keskimääräistä pienempi, voidaan käsittelymaksu määrätä 70 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi".

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6–8 §:t, 12 §, 14–17 §:t, 20 §, 27 §, 49 §, 52 §, 58 §, 62 §, 70 §, 87 §, 89 §, 94 §, 123 §, 134 §, 142 §, 170 §, 172 §, 199 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2 §, 11–12 §:t, 14–15 §:t

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920): 17 §

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997): 2 §

Hämeenkyrön kunnan hallintosääntö (Hämeenkyrön kunnanvaltuusto 18.12.2024 § 17);

Hämeenkyrön ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (Hämeenkyrön kunnan tekninen lautakunta 2.6.2021 § 48).

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan julkisesti kuuluttamalla Hämeenkyrön kunnan internetsivuilla. Päätös on nähtävänä kuulutusajan Hämeenkyrön kunnan asiointipisteessä osoitteessa Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö.

Muutoksenhaku

Ympäristönsuojelulain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin lailla oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään. (YSL 190 ja 191 §:t).

Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua. (YSL 191 §)

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin päätösasiasta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.